

28. Po art. 123-b umieszcza się nowe postanowienie, oznaczone w kolejności jako art. 123-c, o następującym brzmieniu:

„Ilekcio ustawa niniejsza lub też inne ustawy używają określenia: „szeregowi” rozumieć przez to należą podoficerów i szeregowców (art. 3)“.

Art. 2. Upoważnia się Ministra Spraw Wojskowych do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych Wojska Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 698) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych późniejszymi przepisami ustawowemi i niniejszą ustawą.

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

214.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 28 stycznia 1932 r.

o zmianach i uzupełnieniach niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 marca 1928 r. o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych marynarki wojennej.

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 marca 1928 r. o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych marynarki wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 251) wprowadza się następujące zmiany i uzupełnienia:

1) Art. 3 otrzymuje następujące brzmienie:

„W marynarce wojennej żołnierze dzielą się na:

- 1) oficerów marynarki wojennej,
- 2) podoficerów marynarki wojennej,
- 3) szeregowców marynarki wojennej.“

2) W art. 4 skreśla się ustęp, oznaczony rzymską cyfrą I, a ustęp drugi, oznaczony cyfrą rzymską II, otrzymuje brzmienie dotychczasowe bez tej cyfry.

3) Art. 6 otrzymuje następujące brzmienie:

„W marynarce wojennej ustanawia się następujące stopnie:

- 1) szeregowcy:
  - a) marynarz,
  - b) starszy marynarz;
- 2) podoficerowie marynarki wojennej:
  - a) mat,

- b) bosmanmat,
- c) bosman,
- d) st. bosman,
- e) chorąży marynarki.

Upoważnia się Ministra Spraw Wojskowych do określenia również innych nazw stopni wojskowych w marynarce wojennej, zależnie od potrzeby“.

4) W art. 11, jako ustęp trzeci, umieszcza się postanowienie o następującym brzmieniu:

„Szczegółowe przepisy w celu zapewnienia wyłączności munduru wojskowego w marynarce wojennej wyda Rada Ministrów na wniosek Ministra Spraw Wojskowych“.

5) W art. 31 w punkcie 3 w miejsce wyrazów: „8 miesięcy“ umieszcza się wyrazy: „24 miesiące“, w punkcie 4 w miejsce wyrazów: „12 miesięcy“ umieszcza się wyrazy: „24 miesiące“, w punkcie 5 w miejsce wyrazów: „24 miesięcy“ umieszcza się wyrazy: „36 miesięcy“.

Po ustępie pierwszym art. 31 dodaje się nowy ustęp o następującym brzmieniu:

„Ministrowi Spraw Wojskowych (organom przez niego upoważnionym) przysługuje prawo skrócenia okresu czasu, wymienionego w punkcie 3, do 12 miesięcy, a w punkcie 5 — do 24 miesięcy“.

6) Art. 56 otrzymuje następujące brzmienie:

„Kandydaci na podoficerów zawodowych i starszych marynarzy zawodowych w marynarce wojennej zobowiązują się pisemnie do służby w marynarce wojennej w charakterze podoficera zawodowego, względnie starszego marynarza zawodowego, na pierwszy okres czasu przez 10 lat od daty mianowania“.

7) Art. 57 otrzymuje następujące brzmienie:

„Po upływie okresu zobowiązania, przewidzianego w art. 56, może podoficer zawodowy, względnie starszy marynarz zawodowy marynarki wojennej, być pozostawiony nadal na własną prośbę w służbie wojskowej, jako podoficer zawodowy, względnie starszy marynarz zawodowy marynarki wojennej, jeśli zobowiąże się do dalszej służby wojskowej w marynarce wojennej na okres czasu co najmniej 3 lat.“

Zobowiązanie powyższe może być odnawiane.

Szczegółowe przepisy co do długości okresów, na jakie mają być odnawiane zobowiązania, a to zależnie od specjalności, wydaje Minister Spraw Wojskowych w drodze rozporządzenia“.

8) Art. 61 pkt. 4 otrzymuje następujące brzmienie:

„dwukrotnej ujemnej opinii w ciągu półtora roku“.

9) Art. 62 otrzymuje następujące brzmienie:

„Podoficerem zawodowym, względnie starszym marynarzem zawodowym marynarki wojennej, może być mianowany ten, kto:

- 1) odbył ustawowo przewidzianą służbę czynną, przesłużył co najmniej dwa lata w charakterze szeregowego nadterminowego i uzyskał stopień starszego marynarza. Ministrowi Spraw Wojskowych (organowi przez niego upoważnionemu) przysługuje prawo skrócenia dwuletniego okresu służby nadterminowej;

- 2) jest nieposzlakowanym obywatelem Państwa Polskiego, którego patriotyzm i lojalność państwowa nie ulega żadnej wątpliwości;
  - 3) posiada odpowiednie kwalifikacje;
  - 4) posiada znajomość języka polskiego w słowie i piśmie, oraz ukończył co najmniej 7 klas szkoły powszechnej; w wyjątkowych i na szczególne uwzględnienie zasługujących wypadkach może Minister Spraw Wojskowych (organ przez niego upoważniony) zwalniać od warunku ukończenia 7 klas szkoły powszechnej na zasadach, które określa rozporządzenie wykonawcze;
  - 5) odpowiada specjalnym warunkom, wymaganym dla danej specjalności;
  - 6) w wypadku niepełnoletności przedstawił zezwolenie ojca, względnie opiekuna;
  - 7) jest zdolny fizycznie do służby w marynarce wojennej".
- 10) Art. 77 ustęp pierwszy otrzymuje następujące brzmienie:

„Celem odbycia przez podoficera zawodowego marynarki wojennej, względnie starszego marynarza zawodowego marynarki wojennej, kursu lub praktyki, potrzebnej do uzyskania stanowiska w cywilnej służbie państwowej, samorządowej lub prywatnej, przysługuje mu po przesłużeniu co najmniej 9 lat na stanowisku podoficera lub starszego marynarza zawodowego prawo do jednorazowego urlopu na przeciąg 6 miesięcy w ostatnim roku służby, udzielonego przez przełożonego, uprawnionego do przenoszeń podoficerów i starszych marynarzy zawodowych w stan nieczynny”.

11) Art. 88 otrzymuje następujące brzmienie:

„Podoficerom zawodowym, względnie starszym marynarzom zawodowym marynarki wojennej, po przesłużeniu co najmniej 10 lat w charakterze podoficera zawodowego, względnie starszego marynarza zawodowego, z którymi nie odnowiono zobowiązania i którym nie można nadać stanowiska w administracji wojskowej, zapewnia państwo otrzymanie odpowiadających ich kwalifikacjom stanowisk cywilno-państwowych, samorządowych lub w zakładach i instytucjach subwencjonowanych przez państwo, z zaliczeniem czasu służby czynnej wojskowej do emerytury, oraz dodatku za wysługę lat, o ile takie zaopatrzenie emerytalne oraz wspomniane dodatki są przewidziane dla tych stanowisk.

W braku tych stanowisk mogą być oni przeniesieni w stan spoczynku, z prawem do zaopatrzenia emerytalnego, zgodnie z obowiązującą ustawą o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów państwowych i wojska.

Podoficerom zawodowym, względnie starszym marynarzom zawodowym marynarki wojennej, zwalnianym z czynnej służby wojskowej przed upływem 10 lat służby w drodze komisji rewizyjnej wskutek utraty zdrowia w związku ze służbą wojskową, również zapewnia państwo otrzymanie stanowisk, wymienionych w ustępie pierwszym, o ile stan ich zdrowia pozwala na pełnienie służby cywilnej. W przeciwnym wypadku, względnie w braku tych stanowisk, mogą oni otrzymać zaopatrzenie emerytalne, o ile odpowiadają warunkom, wymaganym przez

ustawę o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów państwowych i wojska.

Warunki i sposób nadawania wyżej wymienionych stanowisk normuje rozporządzenie Rady Ministrów”.

12) Po art. 88 umieszcza się nowe postanowienie, oznaczone w kolejności jako art. 88a, o następującem brzmieniu:

„O ile podoficer zawodowy, względnie starszy marynarz zawodowy marynarki wojennej, po przesłużeniu 10 lat nie chce odnowić zobowiązania do dalszej służby zawodowej, ewentualnie nie chce przyjąć ofiarowanego mu stanowiska w służbie cywilno-państwowej, wówczas traci prawo do emerytury, a otrzymuje odprawę w myśl art. 94 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska.

Odprawa należy się również tym podoficerom zawodowym, względnie starszym marynarzom zawodowym marynarki wojennej, którzy przed upływem 10 lat, a po przesłużeniu czasu ponad dwa lata w charakterze podoficera zawodowego, względnie starszego marynarza zawodowego marynarki wojennej, wyjdą z czynnej służby w marynarce wojennej, nie nabylając praw do zaopatrzenia emerytalnego”.

13) Art. 98 otrzymuje brzmienie następujące:

„Szeregowi-uczniowie oficerskiej szkoły marynarki wojennej nie dopełniają przez czas pobytu w szkole obowiązku czynnej służby wojskowej, przewidzianego w art. 4 i 49 ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 46, poz. 458), a czas spędzony w szkole oficerskiej nie zalicza się im na poczet uprawnień z tytułu wysługi emerytalnej”.

14) Po art. 104 umieszcza się nowe postanowienie, oznaczone w kolejności jako art. 104a, o następującem brzmieniu:

„Podoficerowie zawodowi, względnie starsi marynarze zawodowi marynarki wojennej, którzy zobowiązali się do służby zawodowej na okresy czasu, określone w art. 56 i 57 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 marca 1928 r. o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych marynarki wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 251), mogą na własną prośbę, po wygaśnięciu obecnie obowiązujących zobowiązań do służby zawodowej, odnawiać te zobowiązania do dalszej służby zawodowej na taki okres czasu, by łącznie ze służbą zawodową dotychczasową, wliczając w to także służbę szeregowego nadterminowego, czasokres tej służby wynosił 12 lat.

Dalsze odnawianie zobowiązań następuje w myśl zasad, zawartych w niniejszej ustawie”.

15) Po art. 104a umieszcza się nowe postanowienie, oznaczone w kolejności jako art. 104 b, o następującem brzmieniu:

„Na prośbę podoficera zawodowego, względnie starszego marynarza zawodowego marynarki wojennej, i za jego zgodą mogą dowódcy, wymienieni w art. 63, również przed upływem terminu dotychczasowego zobowiązania odnawiać zobowiązania w myśl zasad, zawartych w art. 104a”.

16) Po art. 104b umieszcza się nowe postanowienie, oznaczone w kolejności jako art. 104c, o następującem brzmieniu:

„Ilekróć ustawa niniejsza, lub też inne ustawy używają określenia: „szeregowi marynarki wojennej” rozumieć przez to należy podoficerów i szeregowców marynarki wojennej (art. 3), zaś pod określeniem: „bosman floty” rozumieć należy: „chorąży marynarki”.

Art. 2. Upoważnia się Ministra Spraw Wojskowych do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 marca 1928 r. o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych marynarki wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 251) z uwzględnieniem zmian tekstu, wprowadzonych niniejszą ustawą, oraz z zastąpieniem w odpowiedniej liczbie i przypadku wyrazów: „bosman floty” wyrazami: „chorąży marynarki”.

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

215.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 18 lutego 1932 r.

zmieniająca niektóre postanowienia rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o żegludze i spławie na śródlądowych drogach wodnych.

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o żegludze i spławie na śródlądowych drogach wodnych (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 266) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 ustęp 3 otrzymuje brzmienie:

„Zasady udzielania zezwoleń ustala Minister Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, Ministrem Skarbu i Ministrem Spraw Wojskowych”;

2) w art. 5 ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

„Do wydawania patentów statkowych powołane są wojewódzkie władze administracji ogólnej, przy których zostaną utworzone komisje w myśl art. 6”;

3) w art. 6 ustępie 3 po wyrazach: „Ministrem Spraw Wewnętrznych” dodaje się wyrazy: „i Ministrem Spraw Wojskowych”;

4) w art. 8 ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

„Do wydawania patentów żeglarskich powołane są wojewódzkie władze administracji ogólnej, przy

których zostaną utworzone komisje dla stwierdzenia kwalifikacji, potrzebnych do wykonywania zawodu żeglarskiego”;

5) w art. 8 ustęp 4 otrzymuje brzmienie:

„W razie utraty kwalifikacji do wykonywania zawodu żeglarskiego wydany patent może być unieważniony przez władzę, która patent wydała”;

6) w art. 11 ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

„Do wydawania dokumentów podróży dla tratw i patentów retmańskich powołane są państwowe zarządy wodne na wodach, objętych ich działalnością, a tam, gdzie takich zarządów niema, powiatowe władze administracji ogólnej”;

7) w art. 19 ustęp 2 otrzymuje brzmienie:

„Minister Robót Publicznych może w drodze rozporządzenia upoważnić wojewódzkie władze administracji ogólnej do wydawania w ramach przepisów, przewidzianych w ust. 1 szczegółowych postanowień odnośnie do poszczególnych dróg wodnych lub ich odcinków”;

8) w art. 22 ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

„Od zarządzeń, dotyczących wydawania, względnie unieważniania, patentów retmańskich (art. 11), służy odwołanie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej tego województwa, na obszarze którego państwowy zarząd wodny ma swoją siedzibę, względnie wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, właściwej dla danej władzy powiatowej w myśl ogólnych przepisów o postępowaniu administracyjnym”;

9) w art. 22 ustęp 2 otrzymuje brzmienie:

„Od orzeczeń wojewódzkich władz administracji ogólnej, dotyczących wydawania, względnie unieważniania, patentów statkowych (art. 5) i żeglarskich (art. 8), służy odwołanie do Ministra Robót Publicznych w myśl ogólnych przepisów o postępowaniu administracyjnym”;

10) w art. 22 skreśla się ustęp 3 i 4.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Robót Publicznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Robót Publicznych: *Norwid Neugebauer*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych: *Fabrycy*

Minister Skarbu: *Jan Piłsudski*

Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki*